

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumato-graphia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput IX

urn:nbn:de:bsz:31-97032

nengi proditur testimonio. *Gesperus* se ex erudito quodam Hungaro accepisse scribit, in Tibisco eundem captum, septem vel octo Cubitorum plaustrum occupantem. Eum in fluvio annis sedecim, sub culina viri cujusdam nobilis latuisse; hamo tandem inescatum, cum faturam suam custodiret, ubi se captum sensit, exiisse; secutos impetum ejus piscatores ad miliaria duo, denique defatigatum cepisse, & in oppidum Nadlac vexisse. Ibi in ejus ventre caput humanum, cum dextra manu & tribus annulis aureis inventum esse. *Glaucus* hepar habet spongiosum, in duos lobos distinctum, quorum sinister latior est. A dextro autem lobo vesicula fellis parva, pisi magnitudine, velut ex filo trium digitorum longo dependet, atque in fundo stomachi quandam apophysin, in alio pisce vix conspectam, gerit, præter quinque alias in pyloro ventriculum obsepientes.

CAPUT IX.

DE HARENGO & HUSONE.

Harengum aqua vivere *author libri de natura testatur*, extractum ex ea non vivere experientia testatur. In ejus ventre nil invenitur, quia jejunum tantum habet intestinum. Tam magnis simul agminibus natant, ut præ multitudine capi nequeant. Lumen ubi conspexerint, gregatim adnatant, & sic autumnali æquinoctio capiuntur. Ventribus versus summum æquor obversis lucent in aqua, & tantum de se emittunt splendorem, ut mare fulgurare videatur. Mirum est quod nonnulli narrant de terræ sanctæ Oceani Germanici insulæ incolis, nempe cum circa annum post virginis partum MDXXX. ex Hatengorum captu bis mille hominum vitam sustinerent, per petulantiam vero aliquando unum ex captis, virgis cecidissent, adeo imminutos ibi fuisse hosce pisces, ut postmodum vix centum eo quæstu vixerint. *Husonibus* loco spinæ dorsi cartilago est, quæ foramen habet magnum & vacuum, à capite ad caudam quasi terrebello perforatum

Quod *Aliamus* in ætate progressu nate magnitudinem. Ideni trophæo ubi in regi corio, ut eo in retro ad caudam e capilli loco esse possit. Eos enim magnitudinis scribit *Vadri* Tam timidi sunt. Canum si diversa accedant tunc in cauda piscatorem quam primum capitur. Vno generos vivunt, exportantur cariores quatuor.

Ventriculum *Albertus* scribit reiciat: permultibus chylus confectuservatione. *Vilos* signiter grandem vitem aquaticum. *Vil* vium denique titulo. In extre Cum rana natum eadem effodiantur cuius continuus collinem recta frangunt. Venter rescinditur digitos necè confata viva Causa quamvis a

um. Quod *Alianus l. 14. cap. 25.* de Antaceis ait, illos ætatis progressu ad maximi Thunni in Istro accedere magnitudinem, tam pingui abdomine esse, ut lactentis scrophæ ubera ventrem eorum dicas, aspero regi corio, ut eo perpoliantur hastæ, membrana à cerebro ad caudam tam stricta, ut ad Solem exsiccata flagelli loco esse possit, id de Husonibus accipiendum est. Eos enim magnitudine pondo quadringentorum se vidisse scribit *Vadianus in Epitome trium terræ partium.* Tam timidi sunt, ut à minimis pisciculis terreatur. Cantum sequuntur tubarum, adeo, ut ex adversa accedant ripa. Tanti denique in aquis roboris, ut cauda piscatorem si percusserint, de navi deturbent, quam primum caput aquis extulere, invalidi redduntur. Vino generoso potantur, & inebriati plures dies vivunt, exportantur ad externos. Bibunt autem vini sextarios quatuor.

CAPUT X.

DE LUCIO & LUNA.

Ventriculum gutturi ita continuatum *Lucios* habere *Albertus* scribit, ut aliquando eum aviditate cibi rejiciat: permultas vero ejus esse appendices, in quibus chylus confectus servetur, *Rondeletii* habetur observatione. Visus magnitudine insigni, qui alium insigniter grandem ventre contineret, & hic rursus murem aquaticum. Visus & alter in quo anseris pulli bini, visum denique fulicam in ejusdem repertam ventriculo. In extrema fame terreno vescitur pabulo. Cum rana naturale dissidium habet: hinc illi sæpe ab eadem effodiuntur oculi. Vulnera sua affictu tincæ, cujus continuus comes est, sanat. Maxillæ ejus in pollinem redactæ, aurei exhibitæ pondere, calculos frangunt. Venter ei apud Anglos ad duos & amplius rescinditur digitos, & si emptorem non inveniatur, vulnere confuto vivario redditur, in quo tincæ degunt. Causa quamvis amicitie tribui possit, facius tamen